

Strateški načrt

Narodnega muzeja Slovenije

2024–2028

»Ni pomembno, kako počasi gremo, dokler se ne ustavimo.« (Konfucij)

Narodni muzej Slovenije

Prešernova cesta 20

1000 Ljubljana

Odgovorna oseba: Mateja Kos Zabel, direktorica

Strateški načrt pripravil: Mateja Kos Zabel s sodelavkami in sodelavci NMS

Uvod	6
Podatki o javnem zavodu	7
Pravne podlage za delovanje Narodnega muzeja Slovenije	7
Zgodovina muzeja:	9
Lokaciji:.....	9
Dislocirane lokacije, stalne razstave in depoji v upravljanju NMS:.....	9
Organi zavoda:.....	9
Poslanstvo	10
Vizija	11
Strateški cilji delovanja in organiziranosti zavoda, s pomočjo katerih bi dosegli zastavljeno vizijo:	12
Dolgoročni cilji izvajanja javne službe so tako:	13
Zbirke.....	15
Zbiralna politika	15
Upravljanje zbirk: evidentiranje in dokumentiranje (digitalizacija, univerzalna dostopnost, E-dediščina, centralni register PKD).....	16
Upravljanje zbirk: Digitalizacija.....	16
Upravljanje zbirk: depojski prostori.....	16
Centralni depo v glavni stavbi NMS.....	17
Osteološki depo	17
Živalski kostni ostanki in vzorci.....	17
Kamniti spomeniki	17
Proučevanje in raziskovanje	18
Proučevanje in raziskovanje v okviru javne službe varstva premične kulturne dediščine.....	18
Raziskovalna dejavnost (ARIS, EU).....	18
Konserviranje in restavriranje	20
Razstavna dejavnost.....	21
Razstavna dejavnost: občasne in gostujoče razstave	21
Razstavna dejavnost: stalne razstave	21
Okvirni načrt razstavne dejavnosti:	22
Lokacije NMS	24
NMS – Metelkova	24
Blejski grad	24
Grad Snežnik.....	24
Pivka	25
Hrušica.....	25
Stična	26

Delo z obiskovalci	27
Izhodišča	27
Pedagoški in andragoški programi	27
Knjižnica.....	28
Založniška dejavnost	29
Redne publikacije NMS.....	29
Argo	29
Katalogi in monografije	29
Situla	29
Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev	30
Mednarodna dejavnost, EU projekti	31
Informatizacija in digitalizacija	32
- Register dediščine (E-dediščina).....	32
- Digitalne zbirke.....	32
Komunikacije, PR, popularizacija.....	34
Mediji, učinkoviti posredniki komunikacije med muzejem in javnostmi.....	34
Medinstitucionalno sodelovanje	34
Spletna stran	35
Družbena omrežja	35
Posredovanje zanimivih muzejskih vsebin – različna orodja, različni komunikacijski kanali.....	35
Zeleni ključ in grad Snežnik – popularizacija in promocija skozi trajnostni razvoj in zeleni turizem .	36
Zaposleni in kadrovski načrt.....	37
Zdravo delovno okolje, zdravje pri delu	38
Vzpostavitev varnih in zdravih delovnih pogojev	39
Finančno poslovanje.....	40
Iskanje dodatnih finančnih virov	40
Investicije in investicijsko vzdrževanje	41
Kazalniki uspeha delovanja zavoda v letih 2024–2028.....	43
Stalne razstave	43
Občasne razstave.....	43
Publicistična dejavnost – letno	43
Delo z zbirkami	43
Konserviranje-restavriranje	43
Raziskovalna dejavnost.....	43
Mednarodno sodelovanje	43
Delo z obiskovalci	44

Investicije in investicijsko vzdrževanje	44
Pridobivanje lastnih sredstev	44

Uvod

Gradimo položaj Narodnega muzeja Slovenije kot najodličnejše slovenske kulturne ustanove za področje muzejstva, ki pomembno vpliva na oblikovanje zgodovinske identitete in zavedanja o preteklosti. Utrjujemo prepoznavnost muzeja v nacionalnem in mednarodnem okolju, in sicer kot ustanove, ki soustvarja družbeno okolje in je zavezana zaščiti in širjenju poznavanja kulturne dediščine. Razvijamo participativnost, ta temelji na medgeneracijski povezanosti in medkulturnem sožitju. Povečujemo digitalno dostopnost zbirk po spletnih orodjih, družbenih omrežjih in mobilnih aplikacijah. Naš muzej je vseživljenjski muzej, namenjen različnim ciljnim skupinam, s posebnim poudarkom na ranljivih skupinah.

Podatki o javnem zavodu

Narodni muzej Slovenije (v nadaljevanju NMS) je javni zavod, katerega ustanovitelj je Republika Slovenija (Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije – Uradni list RS, št. 60/2003, 37/2008, 10/2009, 108/2020, 157/2022).

Pravne podlage za delovanje Narodnega muzeja Slovenije

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo ZUJIK (Uradni list RS, št. 96/2002, 123/2006 - ZFO-1, 7/2007 - odl. US, 53/2007, 65/2007 - odl. US, 56/2008, 4/2010, 20/2011, 100/2011 - odl. US, 111/2013, 68/2016, 61/2017, 21/2018 - ZNOrg, 49/2020 – ZIUZEOP, 3/22 - ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP)

- Zakon o varstvu kulturne dediščine ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011, 30/2011 - odl. US, 90/2012, 111/2013, 32/2016, 21/2018 – ZNOrg, 78/23 – ZUNPEOVE)

- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti ZRRD (Uradni list RS, št. 96/2002, 115/2005, 61/2006 - ZDru-1, 112/2007, 9/2011, 57/2012 - ZPOP-1A, 21/2018 - ZNOrg, 9/2019, 49/2020 – ZIUZEOP, 186/21 – ZzrID)

- Zakon o zavodih ZZ (Uradni list RS - stari, št. 12/1991, Uradni list RS/l, št. 17/1991 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/1992 - ZVDK, 13/1993, 66/1993, 66/1993, 45/1994 - odl. US, 8/1996, 31/2000 - ZP-L, 36/2000 - ZPDZC, 127/2006 – ZJZP)

- Zakon o delovnih razmerjih ZDR-1 (Uradni list RS, št. 21/2013, 78/2013 - popr., 47/2015 - ZZSDT, 33/2016 - PZ-F, 52/2016, 15/2017 - odl. US, 22/2019 - ZPosS, 81/2019, 36/2020 - ZIUPPP, 49/2020 - ZIUZEOP, 61/2020 - ZIUZEOP-A, 80/2020 - ZIUOOPE, 98/2020 - ZIUOPDV, 152/2020 – ZZUOOP, 175/2020 - ZIUOPDVE, 203/2020 - ZIUPOPdVE, 195/2020, 15/2021 - ZDUOP, 28/2021 - skl. US, 43/2021, 112/2021 - ZNUPZ, 119/2021 - ZčmIS-A, 202/21 - odl. US, 206/21 - ZDUPŠOP, 15/22, 54/22 - ZUPŠ-1, 141/22 - ZNUNBZ, 88/23 - ZOPNN-F, 95/23)

- Zakon o javnih uslužbencih ZJU (Uradni list RS, št. 56/2002, 110/2002 - ZDT-B, 2/2004 - ZDSS-1, 23/2005, 62/2005 - odl. US, 75/2005 - odl. US, 113/2005, 21/2006 - odl. US, 23/2006 - skl. US, 62/2006 - skl. US, 68/2006 - ZSPJS-F, 131/2006 - odl. US, 11/2007 - skl. US, 33/2007, 69/2008 - ZTFI-A, 69/2008 - ZZavar-E, 65/2008, 40/2012 - ZUJF, 49/2020 - ZIUZEOP, 61/2020 - ZIUZEOP-A, 152/2020 – ZZUOOP, 158/2020 - ZIntPK-C, 175/2020 - ZIUOPDVE, 203/2020 - ZIUPOPdVE, 195/2020, 28/2021 - skl. US, 202/21 - odl. US, 206/21 - ZDUPŠOP, 3/22 - ZDeb, 141/22 - ZIKS-1H, 18/23 - ZDU-10)

- Zakon o javnih finančah ZJF (Uradni list RS, št. 79/1999, 124/2000, 79/2001, 30/2002, 110/2002 - ZDT-B, 56/2002 - ZJU, 127/2006 - ZJZP, 14/2007 - ZSPDPO, 109/2008, 49/2009, 38/2010 - ZUKN, 107/2010, 110/2011 - ZDIU12, 46/2013 - ZIPRS1314-A, 101/2013, 101/2013 - ZIPRS1415, 38/2014 - ZIPRS1415-A, 14/2015 - ZIPRS1415-D, 55/2015 - ZFisP, 96/2015 -

ZIPRS1617, 80/2016 - ZIPRS1718, 71/2017 - ZIPRS1819, 13/2018, 75/2019 - ZIPRS2021, 36/2020 - ZIUJP, 61/2020 - ZDLGPE, 89/2020, 195/2020 - odl. US, 203/2020 - ZIUPOPDVE, 174/2020 - ZIPRS2122, 15/2021 - ZDUOP, 187/21 - ZIPRS2223, 29/22 - ZUOPDCE, 163/22 - ZPGOPEK, 150/22 - ZIPRS2324, 18/23 - ZDU-10, 76/23, 88/23 - ZOPNN-F, 95/23)

- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (Uradni list RS, št. 57/2008, 86/2008, 112/2008, 3/2009, 16/2009, 23/2009, 33/2009, 48/2009, 91/2009, 31/2010, 83/2010, 89/2010, 89/2010, 89/2010, 89/2010, 89/2010, 59/2011, 6/2012, 40/2012, 22/2013, 22/2013, 22/2013, 46/2013, 101/2013 - ZIPRS1415, 45/2014, 95/2014 - ZUPPJS15, 95/2014, 90/2015 - ZUPPJS16, 91/2015, 39/2016, 88/2016 - ZUPPJS17, 21/2017, 46/2017, 69/2017, 80/2018, 75/2019 - ZUPPJS2021, 48/2020, 49/2020 - ZIUZEOP, 61/2020, 132/22, 136/22)

- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/1994, 45/1994, 39/1996, 40/1997 - ZDMPNU, 39/1999 - ZMPUPR, 82/1999, 102/2000, 52/2001, 64/2001, 43/2006 - ZKoliP, 60/2008, 61/2008, 32/2009, 32/2009, 22/2010, 22/2010, 83/2010, 89/2010, 40/2012, 51/2012, 3/2013, 46/2013, 67/2013, 7/2014, 52/2014, 3/2015, 11/2015, 55/2015, 106/2015, 4/2016, 51/2016, 3/2017, 38/2017, 40/2017, 46/2017, 2/2018 - popr., 3/2018, 47/2018, 80/2018, 4/2019, 45/2019, 3/2020, 97/2020, 160/2020, 3/2021, 88/2021, 41/22, 136/22, 44/23)

- Kolektivna pogodba za raziskovalno dejavnost (Uradni list RS, št. 45/1992, 50/1992 - popr., 5/1993, 18/1994 - ZRPJZ, 50/1994, 45/1996, 40/1997 - ZDMPNU, 51/1998, 73/1998 - popr., 39/1999 - ZMPUPR, 106/1999, 107/2000, 64/2001, 84/2001, 85/2001 - popr., 43/2006 - ZKoliP, 61/2008, 61/2008, 67/2008, 83/2010, 89/2010, 40/2012, 3/2013, 46/2013, 67/2013, 7/2014, 52/2014, 3/2015, 55/2015, 106/2015, 4/2016, 51/2016, 3/2017, 38/2017, 46/2017, 46/2017, 3/2018, 47/2018, 80/2018, 4/2019, 45/2019, 3/2020, 97/2020, 160/2020, 3/2021, 88/2021, 136/22, 11/23)

- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah ZASP (Uradni list RS, št. 21/1995, 9/2001, 30/2001 - ZCUKPIL, 43/2004, 17/2006, 114/2006 - ZUE, 139/2006, 68/2008, 110/2013, 56/2015, 63/2016 - ZKUASP, 59/2019, 130/22)

Podzakonski predpisi in določbe s področja kulture:

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije (Uradni list RS, št. 60/2003, 37/2008, 10/2009, 108/2020, 157/2022)

- Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47/2012)

- Splošni akt o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 166/22)

Zgodovina muzeja:

Kranjski deželni stanovi so leta 1821 ustanovili deželni muzej. Prve prostore je imel v Pogačnikovi hiši na Salendrovi ulici. Leta 1826 je cesar Franc I. odobril ustanovitev muzeja in določil, naj se imenuje Deželni muzej (Landesmuseum). Pet let pozneje (1831) so v novih prostorih, ki jih je muzej dobil v stavbi liceja, odprli prvo stalno razstavo. Leta 1881 je Deželni zbor za Kranjsko sprejel odločitev o gradnji nove muzejske stavbe, ki jo je finančno podprla Kranjska hranilnica. Čez dve leti je ob 600. obletnici priključitve Kranjske Avstriji temeljni kamen nove muzejske stavbe položil cesar Franc Jožef. Za javnost je bila odprta leta 1888 – prvo, izključno kulturi namenjeno poslopje pri nas. Po razpadu Avstro-Ogrske se je ustanova preimenovala v Narodni muzej. Leta 1923 se je osamosvojil sedanji Slovenski etnografski muzej, leta 1944 pa sedanji Prirodoslovni muzej Slovenije. Istega leta je Narodni muzej postal osrednji državni muzej. Leta 1997 ga je v skladu s statusom osrednjega državnega muzeja vlada Republike Slovenije preimenovala v Narodni muzej Slovenije. Ob 200. obletnici ustanovitve je NMS prejel Zlati red za zasluge Republike Slovenije.

Lokaciji:

- Narodni muzej Slovenije, Prešernova 20, 1000 Ljubljana
- Narodni muzej Slovenije – Metelkova, Maistrova 1, Ljubljana

Dislocirane lokacije, stalne razstave in depoji v upravljanju NMS:

- Grad Snežnik, Kozarišče 67, 1386 Stari trg pri Ložu
- Muzej na Blejskem gradu, Grajska cesta 61, 2460 Bled
- Stalna razstava Ad Pirum, Gostilna Stara pošta, Podkraj 100, 5273 Col
- Depoji državnih muzejev v Pivki, Park vojaške zgodovine Pivka, Kolodvorska cesta 51, 6257 Pivka

Organi zavoda:

Organi zavoda so direktor, svet zavoda in strokovni svet, ki zagotavljajo poslovanje zavoda v skladu z veljavnimi predpisi in odgovarjajo za zakonitost poslovanja zavoda.

Poslanstvo

Obstoječe poslanstvo

Narodni muzej Slovenije (v nadaljevanju NMS) je javni zavod, ustanovljen za uresničevanje nalog zbiranja, ohranjanja, dokumentiranja, preučevanja, interpretacije, upravljanja in razstavljanja premične in žive kulturne dediščine s področja kulturne zgodovine slovenskega etničnega prostora starejših in novejših obdobj. Muzej utemeljuje svoje poslanstvo na podlagi arheološke, zgodovinske, umetnostne zbirke, zbirke uporabne umetnosti in numizmatične zbirke. Svoje zbirke muzej dopolnjuje na osnovi zbiralne politike.

Poslanstvo muzeja je skladno z 91. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine določeno v Sklepu o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije (Uradni list RS, št. 60/03, 37/08, 10/09, 108/20 in 157/22) (v nadaljevanju Sklep o ustanovitvi NMS) in ga je sprejela Vlada Republike Slovenije.

Na spletni strani NMS je poslanstvo še dodatno opredeljeno: »Poleg temeljnega poslanstva, zapisanega v ustanovitvenem aktu Narodnega muzeja Slovenije, je bistveno poslanstvo muzeja predstavljanje te dediščine, izsledkov analiz in njeno ovrednotenje najširši javnosti z najrazličnejšimi standardnimi in sodobnimi prijemi (stalne razstave, občasne razstave, strokovne in poljudne publikacije, predavanja, uporaba elektronskih medijev – splet, zgoščenke, videoprodukcija). Le s pomočjo interpretacije predmetov premične dediščine, ki predvsem za starejša obdobja temelji na zamudnem in objektivnem vrednotenju artefaktov v njihovem izvornem kontekstu, je namreč mogoče objektivno prikazovanje in podajanje nacionalne zgodovine.«

Predlog novele poslanstva Narodnega muzeja Slovenije:

Narodni muzej Slovenije je javni zavod, ustanovljen za uresničevanje nalog zbiranja, ohranjanja, dokumentiranja, preučevanja, interpretacije, upravljanja in razstavljanja premične in nesnovne kulturne dediščine s celotnega slovenskega etničnega prostora od najstarejših obdobj človekove prisotnosti do sedanjosti. Muzej utemeljuje svoje poslanstvo na podlagi arheološke, zgodovinske, numizmatične in umetnostne zbirke ter zbirke uporabne umetnosti.

Narodni muzej Slovenije je družbeno odgovoren, deluje strokovno in etično, je dostopen in vključujoč, spoštuje raznolikost in trajnostnost. Ponuja raznovrstne priložnosti za učenje, preživljanje prostega časa, izmenjavo znanja ter opolnomočenje posameznikov in skupnosti.

Vizija

Narodni muzej Slovenije zagotavlja dostopen, raznovrsten in kakovosten program. Širok nabor dejavnosti je osredotočen in oblikovan na različnih temeljih, ki poganjajo njegovo programsko zasnovu in razvoj: prepoznavna identiteta, povezovalno stičišče, skupnostna skrb in odgovornost. Povezuje lokalno in čezmejno, individualno in kolektivno, neguje skupnostno solidarnost in varuje raznolikost. NMS sodeluje z lokalnimi in tujimi organizacijami. Je pomemben deležnik evropske partnerske mreže, ki povezuje različne kulturne organizacije, in redni prejemnik evropskih razpisnih sredstev. Svojo osnovno programsko dejavnost NMS bogati z izmenjavo vsebin, mentorskim sodelovanjem med starejšimi in mlajšimi zaposlenimi, mobilnostjo zaposlenih ter njihovo promocijo v tujini. Spodbuja pomen kulturne dediščine s povezovanjem z lokalno strokovno in laično publiko ter omogoča dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam.

Pri tem so pomembni naslednji vidiki:

Prvi se tiče odpiranja horizontov in omogočanja srečevanja v drugačnosti, ki je kulturi, zgodovini in umetnosti, pa tudi kreativnosti nasploh, vrojena. V časih, ko v družbi zaradi različnih pritiskov in agend narašča nerazumevanje drugačnega, ko se zapiramo v lastne svetove in strahove, je še toliko bolj pomembno, da kultura in umetnost v čim večjem dometu dosežeta bližino človeških eksistenc. Skozi odprtost in občutljivost do drugačnega kultura kot javna dobrina tudi zavestno postane javno dobro.

Prav tako pa se je ob pogosto nemerljivih učinkih kulturnega sektorja na individualni in družbeni ravni skupnostnega razvoja treba zavedati tudi drugih multiplikativnih učinkov kulture. Ne le na področjih razvoja, rasti in zdravja posameznika, s tem pa celotne skupnosti, tudi v ekonomskem smislu ima kulturni sektor večkratne učinke. Kot nosilec javne funkcije na področju kulture v turistično prodorni regiji se mora NMS tega zavedati in odgovorno izkoristiti to prednost.

Strateški cilji delovanja in organiziranosti zavoda, s pomočjo katerih bi dosegli zastavljeno vizijo:

- Prenova celostne grafične podobe.
- Premišljeno načrtovanje razstav kot glavnega komunikacijskega medija in s tem razstavnega programa – proaktivno: naj nam gostujoče razstave ali razstave s strani projektov ne velevajo programa (tako tematsko kot terminsko), temveč obratno.
- Določitev temeljnih ciljev za tri glavna področja muzeja, ohranjanje – raziskovanje – predstavljanje, v zvezi s tem konkretnih ciljev (+ kazalcev uspešnosti) ter (razpršena) porazdelitev nalog.
- Sodelovanje vseh služb pri razstavnih projektih od prvega dne, zaposlitev vodje projektov.
- Pravična porazdelitev sredstev: zagotovitev sredstev za razvoj in izvedbo vseh aktivnosti, ki so povezane s programom NMS, zlasti z razstavami.
- Graditi prepoznavno programsko usmeritev, ki na vseh področjih delovanja izkazuje odgovorno in angažirano vpetost muzeja v družbeno tkivo, vzpostavitev prepoznavnega diskurzivnega programa, ki odpira tudi širše družbene teme.
- Aktivno vključevanje mladih in vzpostavitev priložnosti za medgeneracijsko sodelovanje, spodbujanje pripravnosti (spodbujanje zaposlenih k mentorskemu deljenju znanj in kompetenc).
- Podpora lokalnim ustvarjalcem in nevladnim organizacijam ter društvom (priložnosti za razstavljanje, sodelovanje, povezovanje in trženje).
- Dopolnitev in uravnoteženje veljavne sistematizacije delovnih mest (strokovni, tehnični, administrativni sektor).
- Skrb za ustanovo (načrtovanje obnove in saniranja stavb: prenova razstavnih dvoran, prenova oken, povečanje dostopnosti).
- Razširitev razstavljalnih možnosti ter sledenje sodobnim tehničnim zahtevam.
- Digitalizacija razstavne dejavnosti in muzealij.
- Pridobivanje sredstev ARIS (koncesija za raziskovalno dejavnost, ki jo ima NMS).
- Povečanje pridobivanja nejavnih virov (sponzorstva, donacije).
- Pozitivno poslovanje – odgovorno, transparentno in gospodarno.
- Oblikovanje turističnih paketov (v sodelovanju z občino in v skladu s strategijo turizma) za individualne obiskovalce ali (šolske) skupine, povezovanje s strateškim razvojem turizma.
- Vzpostavitev Kluba NMS – popusti na ponudbo in nakupe na razstavah in v trgovini.
- Povezovanje s partnerji v okviru evropske mreže (izmenjava, mobilnost, koriščenje razpisnih možnosti).
- Povečati obisk ranljivih skupin (omogočiti fizično dostopnost).

- Vzpostavitev stikov z zamejsko skupnostjo (promocija, možnosti organiziranih obiskov).
- Zagotavljanje gostovanj razstav iz tujine (vzpostavljanje dobre mreže partnerstev), kontinuirano povezovanje in sodelovanje z drugimi muzeji in galerijami v regiji, z razširitvijo sodelovanj pridobivati nova občinstva.
- Vzpostavitev pogojev mobilnosti za zaposlene.
- Krepitev prisotnosti na spletu (spletna stran, družbena omrežja).
- Spletni mesečni novičnik (poudarek na vsebinski prodornosti).
- Tisk nujnega promocijskega materiala (zgibanke Znameniti predmeti muzeja ipd.).
- Zasnova, izdelava in prodaja izdelkov NMS, ki bodo postali prepoznavna blagovna znamka.
- Nadgraditi in/ali obnoviti medijska sponzorstva in partnerstva.

Dolgoročni cilji izvajanja javne službe so tako:

- Narodni muzej Slovenije postane tako z ustrezno zakonsko ureditvijo kot v praksi osrednji muzej v Republiki Sloveniji in središče sodelovanja med muzeji in galerijami v RS.
- NMS je muzej, ki deluje v interakciji z obiskovalci, jih vključuje v svoje dejavnosti in je mesto, kamor se z veseljem vračajo.
- NMS z razstavo o zgodovini slovenskega prostora od prazgodovine do sodobnosti zaključi lok zgodovinskega prikaza našega ozemlja.
- NMS postane s prilagoditvami za ranljive skupine obiskovalcev in s pomočjo digitalizacije dostopen vsem deležnikom.
- NMS postane središče razvoja muzeologije v teoriji in praksi v Republiki Sloveniji.
- NMS postane osrednja ustanova na področju izobraževanja muzejskih delavcev, tako v sklopu usposabljanja za pripravo na strokovni izpit kot tudi na področju vseživljenjskega učenja.
- NMS postane center konservatorsko-restavratorske dejavnosti za muzejske predmete / »muzejski RC«.
- Zaradi osrednje razstave (Zgodovina slovenskega prostora) in široko razvejanih občasnih razstav ter drugih dejavnosti postane NMS živahno središče vedenja o Sloveniji, njenih prebivalcih in preteklosti ne samo za prebivalce Slovenije, ampak tudi za tujce in turiste.
- Ob tem je eden pomembnih dolgoročnih ciljev tudi obnova stavbe na Prešernovi 20, in sicer ne glede na selitev Prirodoslovnega muzeja Slovenije, saj je stavba nujno potrebna prenove.

Pričakovani učinki: jasna podoba NMS; utrditev položaja in ugleda NMS; prepoznavnost programske države tudi izven države; povečanje zanimanja in obiska; pritegnitev mlajših občinstev; vključevanje ranljivih skupin; ozaveščanje pomena kulture in dediščine; družbeno odgovorna in trajnostno naravnana skupnost; povečanje spoštljivosti do kulturne dediščine; večja dostopnost do dediščine.

Kazalniki uspešnosti: kakovost programa; obseg programa; število obiskovalcev; število zunanjih programskih sodelavcev; število prijav na razpise; pridobljena razpisna sredstva; oblikovani programi kulturne vzgoje.

Zbirke

Temelj izvajanja poslanstva Narodnega muzeja Slovenije, ki je definiran v Sklepu o ustanovitvi javnega zavoda NMS, so zbirke, in sicer arheološka, zgodovinska in umetnostna zbirka, zbirka uporabne umetnosti in numizmatike.

Zbiralna politika

Temeljna usmeritev zbiralne politike Narodnega muzeja Slovenije je podana v Sklepu o ustanovitvi NMS, kjer je določeno, da muzej zbira premično kulturno dediščino z območja celotne Slovenije.

Skladno s predpisi s področja kulturne dediščine sodijo v nacionalni muzej premični spomeniki državnega pomena, ki so proizvod slovenskega znanja in slovenske ustvarjalnosti, ki so nastali ali bili v uporabi na območju Republike Slovenije, vključno s slovenskim etničnim ozemljem v sosednjih državah in diasporo, ki so s kulturnozgodovinskega stališča pomembni za Slovenijo in slovenski narod ter ki so opredeljeni kot svetovna kulturna dediščina.

Narodni muzej Slovenije hrani dediščino vseh obdobj do danes (po principu »preteklost se začne včeraj«) ter poleg predmetov in arhivov zbira tudi vsakršno drugo vrsto gradiva, ki pomaga pri temeljitem študiju in raziskavah posameznih fenomenov ter omogoča celotno predstavitev.

Zbirke, ki jih muzej pridobiva z daritvami in volili, morajo biti predane brez pogojevanja. To mora biti v pogodbah jasno navedeno, saj to zagotavlja muzeju razstavno neodvisnost.

Predvsem pa je v zakonodaji neurejeno zbiranje arheološke dediščine. Zakon ZVKD-1 je državnim muzejem predpisal samo strokovno, ne pa tudi teritorialne pristojnosti.

Ukrepi: NMS si prizadeva za zakonsko/podzakonsko ureditev, ki mu bo omogočala prednost pri pridobivanju arhivov s tistih najdišč, od koder že hrani obsežne zbirke in arhive. V prvi vrsti gre za zbirke z najdišč, ki so bila odkrita v sedemdesetih in osemdesetih letih 19. stoletja, in sicer z Ljubljanskega barja, železnodobnih Vač in Magdalenske gore. Prav pomembnost prazgodovinskih najdb je vplivala na ustanovitev Katedre za arheologijo in prahistorijo na 1919 ustanovljeni Ljubljanski univerzi. Po drugi svetovni vojni je muzej pod vodstvom Staneta Gabrovca pridobil gradivo iz prazgodovinske Stične in z Blejskega gradu. Muzej je izkopaval tudi na najdiščih poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum, Bled – Pristava, Kranj – Lajh, Bašelj, Ljubljana, Šmarjeta, Otok pri Dobravi – Gutenwerd idr.

NMS si prizadeva za zakonsko/podzakonsko ureditev, ki bo določala, da bi predmete z novoodkritih najdišč izjemnega in nadregionalnega oz. nacionalnega pomena hranil NMS. S strokovnostjo, tehničnimi možnostmi in podporo bo deloval recipročno z drugimi (lokalnimi, regionalnimi) muzeji pri nastajanju in razvoju novih zbirk (tematskih ali lokalnih).

Pričakovani učinki: Sprememba ZVKD-1, pridobitev statusa osrednjega državnega muzeja ter ureditev teritorialne pristojnosti državnih muzejev.

Upravljanje zbirk: evidentiranje in dokumentiranje (digitalizacija, univerzalna dostopnost, E-dediščina, centralni register PKD)

Akcesija novo pridobljenih predmetov je ažurna, prav tako inventarizacija. Poteka tudi registracija najdb v drugih (predvsem zasebnih) zbirkah. Smiselna bi bila vzpostavitev protokola na ravni muzeja. Poleg starih (izvornih) inventarnih knjig in kartotek so pomemben segment analogne dokumentacije predvsem posnetki na filmih (negativi, diapozitivi, kasete, negativni na steklenih ploščah), ki zahtevajo poseben režim hrambe. Eden od strateških ciljev je tako skrb za hranjenje dragocenega filmskega in fotografskega gradiva. Ukrep: ureditev hladilne komore za hranjenje filmskega gradiva.

Upravljanje zbirk: Digitalizacija

Stanje digitalizacije je 87 % vsega gradiva, ki ga hrani NMS.

V letu 2024 NMS začne voditi in izvajati zelo pomemben projekt E-dediščina, ki poteka v okviru Načrta za okrevanje in odpornost. Projekt prinaša uvedbo centralnega registra premične kulturne dediščine v povezavi z že obstoječim registrom nepremične dediščine. To je trenutno najpomembnejša naloga na področju digitalizacije premične kulturne dediščine v Republiki Sloveniji.

Upravljanje zbirk: depojski prostori

NMS ima depojske prostore v glavni stavbi (centralni depo, trezorska soba Knjižnice, priročni depo Oddelka za zgodovino in uporabno umetnost in Grafični kabinet), v stavbi NMS – Metelkova (depojski prostori, dvorani v mansardi) ter v sklopu Oglednih depojev državnih muzejev v Pivki. V centralnem depoju hranimo arheološko in numizmatično gradivo, v stavbi NMS – Metelkova pa gradivo s področij zgodovine, umetnosti (slikarstva in kiparstva) ter uporabne umetnosti. Depoji v tej stavbi so predvsem zaradi poškodb, ki jih povzročajo zamakanje, v slabem stanju in nujno potrebni obnove. Zelo akutno je pomanjkanje prostora za zbirke pohištva in glasbil, pa tudi za dela na papirju velikih formatov.

Depojski prostori v Pivki so samo delno zasedeni, treba bi bilo izpeljati selitev delov fonda NMS, za katere so tam ustrezni klimatski pogoji.

Centralni depo v glavni stavbi NMS

Ustrezno klimo za hrambo predmetov v arheološkem depoju v kleti muzeja uravnavajo štirje razvlažilniki zraka. Treba je vzpostaviti direkten odtok akumulirane vode v kanalizacijo. Posebna zaprta omara v depoju bi bila potrebna za shranitev ostankov rimske ladje (presušen les), ki so zdaj na podstavkih iz kovinske mreže izpostavljeni prahu. Nujna je dokončna rešitev alarmnega sistema v depoju.

Osteološki depo

Prioriteta je v najkrajšem možnem času zagotoviti prostor za hranjenje dragocenega osteološkega gradiva (antropološki ostanki), ki je trenutno shranjeno v kletnih prostorih brez ustreznega varovanja, izpostavljeno prahu, deloma celo na odprtih policah.

Živalski kostni ostanki in vzorci

Klimatske pogoje v depoju uravnavamo tako, da so ustrezni za hranjenje kovinskega gradiva, nizka relativna vlažnost pa ni primerna za rogovino in živalske kosti, ki so zdaj delno v depoju, delno pa na hodniku v kleti. V depoju so zdaj tudi vzorci z izkopavanj (npr. vzorci sedimentov, oglja ...). Za to gradivo bi bilo treba najti ustrezno prostorsko rešitev.

Kamniti spomeniki

Odlomki kamnitih spomenikov se hranijo na policah v kleti, zbirka je nepregledna in izpostavljena prahu. Treba je zagotoviti primerne prostore za hrambo.

Ukrepi: sanacija depojskih prostorov s trajnim učinkom, izraba vseh notranjih rezerv za ustrezno deponiranje zbirke pohištva, selitev dela gradiva v Pivko in popolnitev kapacitet, prizadevanje za izgradnjo centralnih depojev za nacionalne muzeje.

Pričakovani učinki: rešitev težav z vlago, vzpostavitev ustreznih pogojev za deponiranje zbirke pohištva (vključno z oglednim depojem), polna funkcionalnost depojskih prostorov v Pivki in priprava sodobnega oglednega depoja.

Kazalniki uspešnosti: generalna sanacija depojev je odvisna od financiranja ustanovitelja ter posega tudi v prostore sosednjih muzejev, zato je potrebna skupna akcija vseh muzejev na muzejski ploščadi na Metelkovi. Tako je kazalnik uspešnosti lahko delna začasna sanacija posameznih prostorov. Zbirka pohištva: revizija in racionalizacija depojske postavitve ter priprava dela, ki bi bil lahko odprt za obiskovalce (ogledni depo). Preselitev ustreznega gradiva v Pivko in s tem sprostitev prostorov v glavni stavbi in stavbi NMS – Metelkova.

Proučevanje in raziskovanje

Proučevanje in raziskovanje v okviru javne službe varstva premične kulturne dediščine

Raziskovanje dediščine, ki jo hrani NMS, je predpogoj za njeno ohranjanje in razumevanje ter zato za njeno suvereno in kakovostno predstavitev javnostim.

Pomemben del priprave dokumentacije za vpis v inventarne knjige NMS (in muzejev nasploh) je že atribucija predmetov. S tem je povezano tako preučevanje kot raziskovanje, oboje je temelj strokovnega dela v muzeju.

Raziskovalna dejavnost (ARIS, EU)

Raziskovalna dejavnost v NMS izhaja iz temeljne analize premičnih materialnih ostalin z območja Slovenije od najzgodnejših obdobij do sodobnosti, vendar preučuje vse z omenjeno dediščino povezane kontekste in pojave, ki jih obravnavamo v najširšem zgodovinskem in geografskem kontekstu.

Temeljna ambicija NMS je nadaljevati več kot dvestoletno tradicijo znanstvenoraziskovalnega dela in se še naprej uspešno profilirati kot vodilna slovenska ustanova na področju interdisciplinarnih raziskav premične kulturne dediščine vseh kronoloških obdobij. NMS si tako prizadeva prispevati k razvoju znanstvenega raziskovanja na področjih arheologije, zgodovine, umetnostne zgodovine in konserviranja/ohranjanja premične kulturne dediščine v Sloveniji in v mednarodnem prostoru, pa tudi k prenosu rezultatov znanstvenoraziskovalnega dela v slovensko oziroma mednarodno družbenoekonomsko okolje. Za doseganje tega cilja se NMS intenzivno povezuje z drugimi domačimi in tujimi ustanovami in uvaja oziroma razvija moderne metodološke pristope.

Pri raziskovanju v NMS sodelujejo strokovnjaki iz različnih oddelkov, kar omogoča interdisciplinaren znanstveni pristop že znotraj NMS; že utečeno (formalno in neformalno) sodelovanje z znanstveniki in institucijami zunaj NMS na področju naravoslovja (z IJS, NTF UL, IMK, IMT in Raziskovalnim inštitutom ZVKDS) in humanistike (predvsem ZRC SAZU, FF UL in ARS) pa omogoča izvajanje raziskav na vrhunski ravni.

Programske skupine, delujoče v NMS, strokovnim oddelkom muzeja zagotavljajo neposredno podporo pri opravljanju muzejskega poslanstva in delovnih nalog, in sicer predvsem pri preučevanju bogatega gradiva, ki ga muzej hrani. Dobro razumevanje in interpretacija gradiva sta namreč predpogoja za kakovostne predstavitve najširšim javnostim (npr. razstave, strokovne in poljudnoznanstvene objave ter druge oblike diseminacije izsledkov znanstvenoraziskovalnega delovanja).

Ukrepi: pridobivanje temeljnih in aplikativnih raziskovalnih projektov (ARIS, EU, naročniki iz gospodarstva), izvedba interdisciplinarnih raziskav predmetov premične kulture dediščine in

s tem povezane tematike, intenzivno povezovanje z domačimi in mednarodnimi raziskovalnimi ustanovami, usmerjeno v izvedbo skupnih projektov in iskanje sinergij, znanstveno publiciranje z objavami v uglednih domačih in mednarodnih znanstvenih revijah, priprava tehtnih znanstvenih monografij, predvsem v okviru monografskih serij Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev, Katalogi in monografije in Situla, sodelovanje na domačih in mednarodnih znanstvenih posvetih ali konferencah, priprava poljudnoznanstvenih objav, predavanj in izobraževalnih dogodkov, namenjenih predstavitvi izsledkov raziskovalnega dela oziroma promoviranju znanosti, sodelovanje z visokoškolskimi ustanovami v Republiki Sloveniji pri izvajanju študijskih vsebin in (so)mentorskem usposabljanju diplomskih, magistrskih oziroma doktorskih študentov, usposabljanje mladih raziskovalcev v okviru programskih skupin, izpopolnjevanje lastnih analitskih zmogljivosti v okviru raziskovalnega laboratorija v NMS, razvoj novih metodologij in orodij za preučevanje in konservatorsko-restavratorsko obdelavo gradiva premične kulturne dediščine.

V prihodnosti bi ob pričakovanem razvoju raziskovalne dejavnosti veljalo razmisliti o ustanovitvi znanstvenega inštituta Narodnega muzeja Slovenije.

Pričakovani učinki: Doseganje znanstvene odličnosti, ki se izkazuje v obliki relevantnih znanstvenih objav, sodelovanje na konferencah tako v domačem kot v mednarodnem prostoru, izobraževanje novih kadrov ter razvoj inovativnih orodij in metodologij. Rezultati znanstvenoraziskovalnega dela v NMS generirajo pomembne multiplikativne in družbenoekonomske učinke, zlasti v smislu diseminacije znanja med najširšo javnost s pomočjo muzejskih razstav in izobraževalno-pedagoških dejavnosti. Tako pripomorejo k ohranjanju kulturne dediščine ter bogatitvi slovenske kulturne in turistične ponudbe.

Kazalniki uspešnosti: dva raziskovalna programa na področjih zgodovine in arheologije, sodelovanje pri raziskovalnih projektih (vsaj enem), vključenost mladih raziskovalcev (vsaj eden), realiziran nakup analitske opreme za laboratorij Oddelka za konserviranje in restavriranje.

Konserviranje in restavriranje

Osnovna dejavnost tega sklopa je konserviranje-restavriranje in preučevanje vseh materialov/zbirk NMS. Strokovnjaki so specializirani po materialih oz. tipu predmetov: arheološka kovina, arheološka keramika in steklo, numizmatično gradivo, kovina iz mlajših zgodovinskih obdobj, orožje, sestavljeni materiali, keramika, porcelan in steklo, kamen, pohištvo, kopistika, naravoslovne preiskave, preventivno konserviranje. Glede na potrebe bi bila nujna zaposlitev konservatorja-restavratorja za tekstil, pozneje pa še konservatorja-restavratorja za papir in pergament. Konserviranje-restavriranje deluje v dveh stavbah, v glavni stavbi in stavbi NMS – Metelkova, in sicer glede na gradivo, ki je deponirano v posamezni stavbi. Dolgoročna želja, ki bi bila uresničljiva ob selitvi Prirodoslovnega muzeja Slovenije v nove prostore, je ponovna združitev vseh segmentov v isti stavbi, kar bi omogočalo lažje in bolj produktivno sodelovanje ter izmenjavo znanja med kolegi.

Izobraževanje: izobražujemo tako konservatorje-restavratorje iz drugih ustanov (npr. preko strokovnih delavnic) kot študente konserviranja in restavriranja. Sodelavci oddelka aktivno sodelujejo tudi pri pedagoških in andragoških dejavnostih NMS.

Raziskovanje: vzpostavitev laboratorija za metalografske analize: poleg XRF bi predmete lahko analizirali še z metalografskimi metodami ter računalniško tomografijo (CT), s katero bi končno predmete rentgenizirali (in še podrobneje preučevali) v sklopu lastne institucije. S tem bi v Sloveniji (in širše) lahko prevzeli vodilno vlogo na področju preučevanja kovinskih predmetov (sestava, tehnologija izdelave, korozijski procesi itd.). Za to bi bila potrebna redna zaposlitev metalurga.

Dolgoročno načrtujemo vzpostavitev konservatorsko-restavratorske delavnice in tehnične opreme za posege na papirju in pergamentu, nakup opreme za temeljno dejavnost in za kakovostno faksimiliranje predmetov na papirju in pergamentu (novo delovno mesto).

Ukrepi: vzpostavitev delavnice za konserviranje-restavriranje pohištva v stavbi NMS – Metelkova, nakup analitske opreme za laboratorij.

Kazalniki uspešnosti: NMS pridobi status osrednje slovenske ustanove na področju konserviranja-restavriranja muzejskega gradiva.

Razstavna dejavnost

Razstavna dejavnost: občasne in gostujoče razstave

Poudarek prihodnjih občasnih razstav mora biti predvsem na skladnosti s poslanstvom NMS. Pri načrtovanju občasnih razstav je treba smiselno upoštevati osvetljevanje aktualnih, lahko tudi perečih/konfliktnih vsebin. V prihajajočih letih so to: klimatske spremembe in okolje, migracije, vojne (v Ukrajini, v Palestini), trajnostni razvoj, energetska draginja, tehnološki napredek. Na obeh lokacijah so glede na izkušnje optimalne štiri razstave, kar je tudi v skladu z usmeritvami MK. Med njimi naj ena obravnava teme, ki so sicer del poslanstva NMS, a so zanimive za ožji segment obiskovalcev; ena razstava v letu mora obravnavati teme iz šolskih učnih načrtov. Enkrat na tri do pet let bi bilo smiselno pripraviti »blockbuster« razstavo (Kelti, Vikingi itd.). Pri tem so zelo pomembna partnerstva z drugimi kulturnimi ustanovami, umetniki in organizacijami, sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in strokovnjaki ter sodelovanje z vidnejšimi mednarodnimi strokovnjaki.

Za uspešno izvedbo zadanih nalog bi potrebovali novo delno mesto – vodjo projektov oz. producenta.

Ukrepi: zaposlitev vodje projektov, pravočasno načrtovanje občasnih razstav, načrtovanje v skladu z dognanji sodobne muzeologije, krepitev partnerstev s sorodnimi ustanovami doma in v tujini.

Razstavna dejavnost: stalne razstave

Prioriteti mandata 2023–2028 sta nova stalna razstava NMS na Blejskem gradu in stalna razstava zgodovine slovenskega prostora.

Blejski grad je ena od najbolj obiskanih turističnih točk v Sloveniji, zato je bistveno pomembno, kako se tam predstavljamo, in sicer ne samo kot NMS, ampak tudi kot država Slovenija. Zato bo nova stalna razstava namenjena predvsem prvemu srečanju tujcev z zgodovino našega ozemlja skozi pripoved o enem najbolj slikovitih gradov. Ob tem pa bo v zadostni meri izpovedna za obiske šolskih skupin, drugih prebivalcev Slovenije in tudi domačinov, ki se morajo z razstavo identificirati, če naj bo uspešna. Dogajanje od prve poselitve grajskega območja do uničenja notranjosti in poškodovanja zidov v drugi svetovni vojni in po njej opozarja na spreminjanje vloge gradu od utrdbe, upravnega, sodnega in ekonomskega središča, bogato opremljene rezidence do ruševine in nato novega življenja prav s pomočjo in zaradi naporov tedanjega Narodnega muzeja.

Razstava zgodovine slovenskega prostora na površini ok. 700 m² v pritličnih dvoranah in hodniku v NMS – Metelkova bo domači in tuji javnosti približala razvoj slovenskega ozemlja od konca antike do sodobnosti. Hkrati bo v ustrezen zgodovinski kontekst postavila tudi obstoječo stalno razstavo Zgodovinskih in umetnostnih zbirk, ki jo bomo v nadaljevanju prav tako vsebinsko dopolnili in narativno povezali z novo zgodovinsko razstavo v pritličju. Razstavo bomo fizično realizirali v letih 2026 in 2027, in sicer glede na zahtevnost ter obseg

predvidoma v dveh zaporednih sklopih. Pripravili bomo tudi knjižni vodnik po razstavi v slovenskem in angleškem jeziku. Celotna razstava bo digitalizirana in obiskovalcem dostopna na spletu. Podprta bo tudi z razvejanim pedagoškim programom, pri katerem bomo posebno pozornost namenili šolski mladini.

Okvirni načrt razstavne dejavnosti:

2024

Stalna razstava NMS na Blejskem gradu (I. faza)

Občasne:

- Dr. Viktor Murnik. Slovenec sem in kdo je več!

Ob 150. obletnici rojstva pravnika, telovadca, vaditelja, znanstvenika in založnika dr. Viktorja Murnika (1874–1964) Narodni muzej Slovenije v sodelovanju s Fakulteto za šport pripravlja občasno razstavo, s katero bo predstavil Murnikovo telesnokulturno (športno) zbirko, ki jo je Narodni muzej Slovenije dobil v dar. Razstavna pripoved izpostavlja dr. Murnika kot glavnega tajnika Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani (1900–1925) in kot načelnika (1897–1905) in staroste Ljubljanskega sokola (1905–1925), pa tudi kot urednika revije Slovenski sokol ter avtorja temeljnih strokovnih člankov in monografij, v katerih je populariziral sokolsko misel na Slovenskem. S priložnostno razstavo bo Narodni muzej Slovenije na ogled postavil novo pridobljeno zbirko dr. Viktorja Murnika ter z obsežnim katalogom predstavil dr. Murnika kot izjemnega Slovenca, ki je reorganiziral slovensko sokolstvo v množično telovadno gibanje. Zbirka dr. V. Murnika skupaj z njegovim arhivom je pomembna snovna dediščina, ki priča o izjemni generaciji slovenskih telovadcev, ki so razširjali slovensko sokolsko idejo in telovadbo ter dvigali narodno zavest Slovencev ob koncu avstro-ogrskega in v začetku jugoslovanskega obdobja.

- Josip Pangerc, plemeniti slovenski rodoljub

Z razstavo, ki jo Narodni muzej Slovenije pripravlja v sodelovanju s Srednjeevropskim muzejskim središčem v Dolini pri Trstu., avtorska ekipa predstavlja dolgoletnega nadžupana iz Doline pri Trstu Josipa Pangerca (1868–1925). Slovenski veleposestnik, častnik, politik in kulturni delavec je pustil za sabo izjemno duhovno in materialno sled. Muzejska pripoved skozi Pangerčevo osebno in družinsko zgodbo predstavlja vlogo Slovencev v Trstu in okolici v obdobju procesov modernizacije vse do vzpona fašizma, ki je močno zaznamoval dejavnost slovenskih zavodov v Trstu in okolici.

2025

Stalna razstava NMS na Blejskem gradu (II. faza)

Občasne razstave:

- Barok na Slovenskem, medinstitucionalna razstava, pri kateri sodelujejo Oddelek za umetnostno zgodovino UL FF, Narodna galerija, Muzej za arhitekturo in oblikovanje in Narodni muzej Slovenije.

- Piščal z Divjih bab – 30. obletnica odkritja

- Vedute slovenskih krajev

2026

- Stalna razstava Zgodovina slovenskega prostora (I. faza)

Občasne razstave:

- 150. obletnica Dežmanovih izkopavanj kolišč

- UNICUM, VI. Mednarodni trienale keramike

2027

- Stalna razstava Zgodovina slovenskega prostora (II. faza)

2028

- Stalna razstava Zgodovina slovenskega prostora (ev. dopolnitve, realizacija posegov v Zgodovinske in umetnostne zbirke)

Ob novih razstavah bo potekalo redno vzdrževanje in dopolnjevanje obstoječih stalnih razstav v matični stavbi NMS (Zgodbe s stičišča svetov), v stavbi NMS – Metelkova (Zgodovinske in umetnostne zbirke), na gradu Snežnik, na Hrušici, na Blejskem otoku, na gradu Rajhenburg in na gradu Bogenšperk.

Lokacije NMS

NMS – Metelkova

NMS je pridobil stavbo na Maistrovi ulici (v nadaljevanju: NMS – Metelkova) leta 1996 zaradi reševanja perečih problemov z depojskimi prostori. Ob prevzemu stavbe pa je Ministrstvo za kulturo zahtevalo, da je v stavbi tudi program za javnost.

Status stavbe NMS – Metelkova je torej enak, kot je status glavne stavbe NMS. V stavbi so razstavniki prostori, depoji in konservatorsko-restavratorske delavnice ter prostori za obiskovalce (trgovina, pedagoška soba, konferenčna dvorana).

Kratkoročni cilji in prioritete:

Izboljšanje prepoznavnosti stavbe, organizacija rednih dogodkov, pri katerih bodo sodelovali kustosi Oddelka za zgodovino in uporabno umetnost, konservatorji-restavratorji ter muzejski pedagogi, odpiralni čas se izenači z odpiralnimi časi Slovenskega etnografskega muzeja in Muzeja sodobne umetnosti Metelkova. V sodelovanju z drugimi muzeji na muzejski ploščadi in četrtno skupnostjo Tabor nameravamo pripraviti atraktivne programe za javnost.

Potrebna je obnova ploščadi (zamakanje, pomanjkanje zelenja, problemi z varnostjo), kar že poteka v sodelovanju vseh štirih muzejev in Ministrstva za kulturo, ki ploščad upravlja.

Dolgoročni cilji: postavitve stalne razstave Zgodovina slovenskega prostora; ena do dve občasni razstavi letno.

Ukrepi: postavitve vitrin meseca, postavitve bralnega kotička v avli, izvajanje različnih dejavnosti za javnost, označitev stavbe.

Kazalniki uspešnosti: povečanje števila obiskovalcev za 10 %.

Blejski grad

V letu 2024 se začne nujna nova postavitve stalne razstave, ki bo osredščena na Blejski grad kot fenomen v času in prostoru.

Grad Snežnik

Grad Snežnik je vrhunska turistična točka s stalno razstavo originalne grajske stanovanjske opreme. Najpomembnejši cilj je omogočiti samostojni ogled, saj je zaenkrat zaradi varnosti gradiva in obiskovalcev mogoč le z vodičem. Kratkoročni cilj je ureditev sprejemnice in muzejske trgovine za obiskovalce, ki zdaj v vsakem vremenu na obisk čakajo pred gradom.

Dolgoročni cilji so nadaljnji posegi v stavbo (priključek na komunalno omrežje) in konservatorsko čiščenje ter delno restavriranje razstavnih eksponatov.

Pivka

NMS je leta 2009 pridobil podstrešni prostor v depojih državnih muzejev v Pivki, ki so bili odprti leta 2017, in sicer za reševanje prostorske stiske v depojih v glavni stavbi NMS in NMS – Metelkova. Manjši prostor je namenjen oglednemu depoju, kjer je postavljena razstava Rudolf Cvetko. Častnik in gentleman. V stavbi imata prostore s precej večjo kvadraturu tudi Tehnični muzej Slovenije in Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije.

Ukrepi: selitev gradiva v tamkajšnje depojske prostore, postavitve oglednega depoja.
Kazalniki uspeha: popolnjeni depojski prostori, postavitve oglednega depoja.

Hrušica

V arheološkem parku Hrušica – Ad Pirum so ohranjene in prezentirane ostaline nekdanje mogočne poznorimske trdnjave, ki je bila kot del zapornega sistema Claustra Alpium Iuliarum zgrajena ob koncu 3. oz. na začetku 4. stoletja našega štetja. V stavbi gostišča Stara pošta je manjša muzejska soba, v kateri je Narodni muzej Slovenije leta 2014 postavil novo arheološko razstavo. Razstava je preiščljeno zasnovana in je še vedno aktualna. Ob obzidju trdnjave je urejena krožna pot, ob kateri so informativne table in klopi za obiskovalce.

Muzejska soba je odprta v delovnem času gostišča, ogled razstave in trdnjave je brezplačen. Za najavljene skupine Narodni muzej Slovenije organizira vodstva, ki se zaračunajo po ceniku.

Kratkoročni cilji: da bi najdišče in muzejsko zbirko boljše povezali z lokalno skupnostjo in najdišče preiščljeno vpeli v turistično ponudbo, načrtujemo povečano promocijo najdišča: objave zanimivih dejstev in fotografij, ki se nanašajo na najdišče, na spletni strani muzeja in na družbenih omrežjih. Če bo Občina Ajdovščina zainteresirana za sodelovanje, bi letno izvedli tematski dogodek na Hrušici, ki bo namenjen širši javnosti. Obeta se snemanje dokumentarnega filma o Bitki pri Frigidu (v letu 2024). Z režiserjem Boštjanom Slatenškom (Fill Rouge) smo dogovorjeni za sodelovanje in snemanje prizorov na Hrušici.

Ker na lokaciji ni stalno prisotnega muzejskega informatorja, bi jo bilo nujno dopolniti z avdiovodnikom v slovenskem, angleškem, italijanskem in nemškem jeziku. S tem bi obiskovalcem omogočili kakovostno in celovitejšo izkušnjo obiska arheološkega parka. Smiselno bi bilo, da avdiovodnik tržimo.

V letu 2025 bosta mesti Nova Gorica in Gorizia evropska prestolnica kulture. Ob tej priložnosti bo potekalo več dogodkov in projektov. Naš načrt je, da se pridružimo in sodelujemo pri dogodkih, ki se tematsko navezujejo na arheološko dediščino. Pri organizaciji takih dogodkov kot ključnega partnerja vidimo Občino Ajdovščino. NMS lahko bogato vsebinsko dopolni različne dogodke ter ponudi vodstva po arheološkem parku.

Dolgoročni cilji: Arheološki park Hrušica še vedno nima upravljavca. Občina Ajdovščina pripravlja načrt upravljanja, za katerega je Narodni muzej Slovenije podal smernice. Nujni dolgoročni cilj je torej pridobitev upravljavca arheološkega parka.

Stična

Hiša na Viru pri Stični, ki je v lastni NMS, je v tem trenutku popolnoma neizkoriščen potencial.

Ukrepi: muzej si mora v naslednjih letih prizadevati za celovito in trajnejšo rešitev lokacije, kar pa bo mogoče le z vložkom v popolno obnovo hiše z znatnimi sredstvi (v letu 2024 bodo do nje napeljani vodi, tj. elektrika, voda, cev za optični kabel).

Pričakovani učinki: hiša mora postati del turistične, tržne dejavnosti. Smiselno bi jo bilo preurediti kot lokacijo Bed&Breakfast z edinstveno izkušnjo preživljanja prostega časa na največjem prazgodovinskem gradišču na Slovenskem («to spent a night or two on a hillfort«).

Pri tovrstnem načrtovanju ne bo šlo brez tesnega sodelovanja s stiški sosedji, tj. novo generacijo na turistični kmetiji Grofija; a pri tej zgodbi se bodo prekrile tudi dejavnosti, v katere je muzej že vpet, se pravi, hiško lahko opremimo v določenem slogu (npr. razstava o železnodobni Stični, zgodovini raziskav, izbrana notranja oprema / prim. Hostel Situla v Novem mestu itd.).

Kazalniki uspešnosti: lokacija kulinarične izkušnje – v povezavi s turistično kmetijo, ki bi lahko vključila v ponudbo »eksotično«, železnodobno kulinarično ponudbo, kar bi sovpadalo z dejavnostmi v okviru muzejskega članstva v konzorciju Iron Age Danube Route.

Delo z obiskovalci

Izhodišča

Delo z obiskovalci je izredno široko področje muzejskega dela in gotovo eden njegovih najpomembnejših segmentov. Z obiskovalci oz. uporabniki se v NMS poleg Pedagoške službe ukvarjajo Knjižnica NMS, matični strokovni oddelki, Oddelek za konserviranje in restavriranje, Služba za komuniciranje in muzejska trgovina. Omenjeni oddelki skrbijo za informiranje (o predmetih in obdobjih, o postopkih restavriranja in zaščite predmetov), omogočajo izdajo gradiva o predmetih (slike in informacije), uporabo knjižnice in izposojajo gradiva, obisk muzeja, dogodkov in muzejske trgovine. Pri snovanju, izvedbi, organizaciji in koordinaciji dejavnosti, ki se vežejo na delo z obiskovalci v Narodnem muzeju Slovenije, pa ima ključno vlogo Pedagoška služba s svojo programsko, teoretsko in metodološko usmeritvijo.

Pedagoški in andragoški programi

NMS kot sodobna muzejska ustanova uresničuje in bo tudi v prihodnjih letih stremel k poslanstvu predstavljanja in interpretiranja dediščine, dostopnosti in vključevanja ter omogočanja raznovrstnih izkušenj za izobraževanje z medinstitucionalnim sodelovanjem, evalvacijami oz. raziskavami občinstva, s prepoznavanjem družbenih potreb in sledenjem družbenim trendom (denimo participativnost, trajnostni razvoj, zdravje in dobrobit). Teoretska izhodišča pedagoških in andragoških programov izhajajo iz konceptov neformalnega učenja ter vseživljenjskega učenja. V prihodnjih letih bomo pri snovanju programov za različne ciljne skupine še bolj vključevali metode sodobnih pedagoških pristopov, in sicer izkustvenega učenja in avtentičnega učenja.

Pričakovani učinki: pri svojem delu bomo nadaljevali z veččutnim predstavljanjem vsebin, multisenzornimi aktivnostmi in igrifikacijo. V interpretacijo bomo vključevali aktualizacijo muzejskih vsebin ter metode za spodbujanje, razvoj in krepitev vzorcev mišljenja, potrebnih za razvoj kritičnega mišljenja (kreativno mišljenje, spodbujanje domišljije). Načela sodobnih muzeoloških in pedagoških pristopov bomo v prihodnje sistematično vključevali tudi v statične in neosebne oblike interpretacije v razstavnih prostorih (upoštevanje različnih zaznavnih stilov, dvonivojsko podajanje vsebine ipd.), kar predpostavlja aktivno vključevanje sodelavk Pedagoške službe v vse faze snovanja in postavljanja stalnih in občasnih razstav.

Stremeli bomo k čim večji digitalni dostopnosti različnih muzejskih vsebin in uravnoteženi uporabi digitalne tehnologije v izobraževalnih procesih.

Izvedba programov poteka v obeh muzejskih stavbah, delno pa tudi na Snežniku, Hrušici in v Pivki (vodstva).

Ukrepi: pripravljena je vizija razvoja po ciljnih skupinah, od predšolskih otrok do starejših, od zainteresirane javnosti do strokovnjakov in raziskovalcev. Izboljšali bomo dostopnost (fizična

dostopnost, digitalizacija, spletna stran, oznake stavb in prostorov), za kar Ministrstvo za kulturo namenja posebna sredstva. Še naprej bomo razvijali socialne funkcije NMS in pripravljali izobraževanja od šolskih praks do priprav na strokovne izpite v muzejski dejavnosti.

Kazalniki uspešnosti: povečanje števila obiskovalcev za 10 %, zlasti šolskih in ranljivih skupin, fizična dostopnost vseh prostorov NMS (prioriteta: prenosne indukcijske zanke in oprema za slepe in slabovidne), prenovljeni in sodobni programi za različne ciljne skupine obiskovalcev.

Knjižnica

Knjižnica je bila eden izmed muzejskih oddelkov že ob ustanovitvi (leta 1821), zato med starejšim gradivom hranimo publikacije s področja humanističnih in družboslovnih ter naravoslovnih ved. Med vidnejšimi zbirkami so kranjske zasebne knjižnice (npr. barona Jožefa Kalasanca Erberga iz Dola pri Ljubljani, grofa Antona Auersperga, Karla Dežmana in Miroslava Premruja) in društvene knjižnice. Knjižnica Narodnega muzeja Slovenije je eden izmed muzejskih oddelkov, ki s svojim dragocenim in raznolikim gradivom spodbuja in združuje delo vseh muzejskih strokovnjakov. Čitalnica je stičišče znanstvenikov, raziskovalcev, študentov in vseh ljubiteljev kulturne dediščine. Naše poslanstvo je zbiranje, hranjenje, zaščita in publiciranje knjižnega gradiva. Oddelek pa je udeležen tudi pri urednikovanju muzejske revije Argo in priložnostno pri drugih muzejskih publikacijah.

Muzejska knjižnica je torej pomembna humanistična specialna knjižnica, ki poleg sodobne literature s področij, ki jih proučujejo muzejski sodelavci, hrani tudi predvojni stari fond, ki je kulturni spomenik. Knjižna zbirka obsega okoli 150.000 enot gradiva, od tega je preko 100.000 enot vnesenih v sistem COBISS.

Kratkoročni in dolgoročni cilji: dopolnjevanje zbirke z nakupi, zamenjavo, darovi ter lastnimi publikacijami (izdajami NMS), opravljena revizija fonda, izločitev neustreznega gradiva, selitev gradiva, opravljena inventura, sodelovanje pri občasnih in stalnih razstavah, izvajanje programov za javnost.

Knjižnica bo nadaljevala s pripravo vitrin meseca na teme, povezane z aktualnimi dogodki, obletnicami, prazniki, znamenitimi osebnostmi, letnimi časi, v povezavi z drugimi oddelki in službami.

Pričakovani učinki: boljša izkoriščenost prostorov knjižnice, večja dostopnost za uporabnike, zdravo delovno okolje.

Kazalniki uspeha: povečanje knjižnega fonda, povečanje obiska za 5 %.

Založniška dejavnost

Redne publikacije NMS

Argo

Argo je osrednji slovenski časopis s področja muzejstva. Objavlja prispevke s področja muzeologije, muzejskega upravljanja in trženja, s področja matičnih strok, ki so zastopane v muzejih (humanistika, naravoslovje in tehnične stroke), s težiščem na slovenskem in sosednjem ozemlju, ter prispevke, ki na najširši način opisujejo, ocenjujejo in predstavljajo različne stalne in občasne razstave, publikacije ter prireditve doma in v tujini.

Srednjeročni založniški načrt:

2024: Argo 67/1, Argo 67/2

2025: Argo 68/1, Argo 68/2

2026: Argo 69/1, Argo 69/2

2027: Argo 70/1, Argo 70/2

2028: Argo 71/1, Argo 71/2

Katalogi in monografije

V seriji Katalogi in monografije objavljamo poglobljene znanstvene študije arheološkega gradiva od paleolitika do novega veka z ozemlja Slovenije in njene sosesčine ter študije arheološkega gradiva, ki je vsebinsko povezano z ozemljem Slovenije in njene okolice.

Srednjeročni založniški načrt:

B. Teržan, Vače, grobne najdbe iz NHMW

2026: E. Leghissa, Dežmanova kolišča pri Igu in njihovo mesto v pozni bakreni in zg. bronasti dobi

2027–2028: P. Turk, V. Svetličič, Depoji bronaste in železne dobe na Slovenskem IV

2027–2028: I. Bekljanov Zidanšek, Ljubljana, Tribuna – rimski vojaški tabor

2028–2029: D. Pavlovič (ur.), K. Pavletič, H. Bras, Kranj, Lajh – starejše raziskave

Situla

Poslanstvo serije Situla je objava študij in sintez s področij antične arheologije, numizmatike, epigrafike in antične zgodovine.

Srednjeročni založniški načrt:

2025–2026: A. Miškec, G. Tica, Novčni zakladni najdbi Drnovo 1 in 2

2027: več avtorjev, tematski zbornik Poznorimska urbana arheologija

2028: A. Miškec: Zakladna najdba velikih keltskih srebrnikov

Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev

Serija Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev predstavlja zgodovinske in umetnostnozgodovinske zbirke Oddelka za zgodovino in uporabno umetnost. V načrtu so monografske objave zbirk ter gradiva, ki bo razstavljeno na stalni razstavi zgodovine slovenskega prostora Oddelka na lokaciji NMS – Metelkova.

Srednjeročni založniški načrt:

2024: Jože Podpečnik, Filatelija in osamosvojitve Slovenije

2025: Neža Lukančič, Zgodnjenožveški lapidarij NMS

2026: Gašper Oitzl, Obrtni izdelki v zbirki kovine NMS

2027: Tomaž Lazar, Srednjeveški meči v zbirki orožja NMS

2028: Zora Žbontar, Zbirka fotografij na steklenih ploščah NMS (del, ki ga hrani Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost)

Mednarodna dejavnost, EU projekti

NMS sodeluje pri evropskih projektih neprekinjeno vse od leta 2010. V okviru prejšnjih EU projektih finančnih perspektiv (2007–2013, 2014–2020 in 2020–2022) smo uspešno zaključili delo na sedmih projektih. V letu 2024 je v izvajanju EU projekt v sklopu Kreativne Evrope.

Glavni cilj izvajanja projektov je dopolnjevanje redne muzejske dejavnosti. Projekti nudijo finančno in kadrovsko pomoč, izvedejo se lahko boljše, bogatejše in širše vsebine. Poleg tega se s projekti lahko realizirajo vsebine, ki niso v načrtu muzeja (oz. so zaradi skromnih finančnih virov onemogočene). Muzej lahko to izkoristi za razvoj, konkurenčnost, boljšo javno podobo in krepí mednarodno povezanost.

Uspešna implementacija projektne delo v muzejsko dejavnost temelji na centralnem urejanju projektne delo, ki ga izvaja stalna projektne ekipa. Gre za: pregled nad prijavljanjem projektov (strategija prijavljanja projektov), pregled nad razpisi, usklajevanje prijavljanja projektov glede na potrebe/ideje posameznih oddelkov, vodenje projektov in projektne arhiva (arhiv prijavljenih projektov, neuspešnih prijav ter dokončanih projektov), analiza neuspešnih prijav projektov in predlogi za izboljšave. Za profesionalizacijo tega segmenta je potrebna nova zaposlitev strokovnega sodelavca za EU projekte.

Vizija: NMS kot vodilni partner EU projektov. To prinaša različne prednosti: NMS lahko opredeli lastno temo, kot mu najbolj ustreza, in nato po svoje oblikuje projektne konzorcij. Prednost tovrstnega načina je večja fleksibilnost glavne tematike projekta (bolje sovпада z muzejskim načrtom dela – v celoti dopolnjuje muzejsko redno delo in s tem pomaga realizirati načrte), slabost pa večji stroški prijave (večji časovni okvir, veliko več dela pri pisanju prijave). Za uresničitev te ideje je prav tako potrebna nova zaposlitev strokovnega sodelavca – vodje projektov s specifičnimi znanji iz projektne managementa.

Ukrepi: pridobitev še enega EU projekta v letu 2024, stalno sodelovanje pri dveh projektih istočasno.

Kazalniki: uspešno sodelovanje pri dveh EU projektih letno.

Informatizacija in digitalizacija

- Register dediščine (E-dediščina)

Namen projekta je dolgoročno ohranjanje digitalnih vsebin premične kulturne dediščine, optimizacija procesov upravljanja podatkov premične kulturne e-dediščine, zmanjšanje administrativnih ovir za ustvarjalce in uporabnike spletnega portala za dostop do podatkov e-kulturne dediščine, povečanje učinkovitosti in odpornosti poslovanja vseh ciljnih skupin, ki bodo vključene v projekt, dvig ravni zagotavljanja digitalnih javnih storitev, njihove interoperabilnosti ter razvoja pametnih digitalnih javnih storitev in rešitev, povečanje javne dostopnosti in ponovne uporabe digitalnih vsebin premične kulturne dediščine.

Projekt ponuja celovite rešitve na področju dostopnosti, preglednosti in transparentnosti premične kulturne dediščine. Na ta način bo vselej na voljo vpogled v stanje premične kulturne dediščine, ki bo omogočal optimalno strateško načrtovanje v javni upravi, upravljanje zbirk in izvajanje javne službe v javnih zavodih, informacije pa bodo na voljo tudi raziskovalcem, znanstvenikom ter širši javnosti.

Prvi glavni cilj investicije je poenotenje aplikativnih rešitev in baz podatkov za upravljanje podatkov premične e-kulturne dediščine ter izdelavo spletnega portala za široko dostopnost do teh podatkov z naslednjimi operativnimi cilji: vzpostavitev okolja v oblaku, ki bo omogočalo optimalno izvajanje vseh aplikativnih rešitev, povezanih s podatkovnimi strukturami premične kulturne dediščine, vzpostavitev skupnega sistema podatkov premične kulturne dediščine, ki bo zadoščal tako zakonskim zahtevam kot tudi potrebam vseh deležnikov tega projekta, vzpostavitev krovne aplikacije za upravljanje podatkov premične e-kulturne dediščine, zagotovitev varne hrambe podatkov premične e-dediščine, vzpostavitev spletnega portala za dostop do podatkov premične kulturne dediščine za vse vrste uporabnikov, centralizacija tehničnih opravil v zvezi z vzdrževanjem in zagotavljanjem delovanja informacijskega sistema ter zmanjšanje tveganj v povezavi z odvisnostjo od lokalnih IKT služb v ustanovah.

Projekt poteka v okviru SPDM NMS od 28. 2. 2024.

Ukrepi: zaposlitev dveh sodelavcev projekta (IT in kustosa dokumentalista).

Kazalniki: skladno s cilji projekta.

- Digitalne zbirke

V okviru rednega in sistematičnega dopolnjevanja digitalnih zbirk s fotografijami in opisi predmetov na spletni strani Narodnega muzeja Slovenije načrtujemo objavo 200 novih enot premične kulturne dediščine letno. Cilj objave je večanje prisotnosti in dostopnosti premične kulturne dediščine v digitalnem okolju. Objavljeni predmeti sledijo stalni razstavi: tako je

zagotovljen pregleden izbor najpomembnejšega gradiva, ki bo s kataložkimi podatki in opisi dostopen najširši publiki tudi prek spleta. Prav to pa je razlika med registrom premične kulturne dediščine in digitalnimi zbirkami: le-te obravnavano gradivo tudi interpretirajo in postavljajo v širši kontekst.

Komunikacije, PR, popularizacija

Mediji, učinkoviti posredniki komunikacije med muzejem in javnostmi

Predstavljanje in popularizacija premične in nepremične dediščine široki javnosti, ki sodita med pomembne naloge Narodnega muzeja Slovenije, sta danes težko v celoti uresničljiva brez medijev kot enega od pomembnih posrednikov med muzejsko institucijo in javnostjo. Za uspešno in učinkovito komuniciranje Narodnega muzeja Slovenije so pomembni jasne usmeritve in cilji ter pravočasno načrtovanje njegovih strateških poudarkov in prioritet (določiti projekte v naslednjih peti letih, ki imajo medijski potencial, in bi obenem prispevali h krepitvi pozitivne podobe Narodnega muzeja v javnosti). Za uspešno in pravočasno komuniciranje z mediji je nujna učinkovita komunikacija znotraj kolektiva Narodnega muzeja Slovenije (povezovanje in informiranje vseh zaposlenih).

Kratkoročni in dolgoročni cilji: proaktivno komuniciranje z mediji: priložnost za lansiranje pozitivnih zgodb (naslavljanje medijev z atraktivnimi vsebinami, predstavljenimi na način, ki bo novinarje prepričal, da je o njih vredno poročati). Trije K-ji komuniciranja z novinarji: kdaj začeti komunicirati, koga nasloviti, kako pristopiti? (Osebni pristop je izjemno učinkovit; treba je dobro pripraviti gradivo za novinarje in vključiti bogato slikovno gradivo ter izjave sodelujočih avtorjev projekta.) S preišljeno strategijo komuniciranja z javnostmi, tako strokovno kot laično publiko, je moč prispevati k preprečevanju in boljšemu obvladovanju kriznega komuniciranja. Iskanje medijskih sponzorjev za odmevnejše projekte, denimo za 30. obletnico odkritja neandertalčeve piščali (2025) in Zgodovino Slovencev v NMS – Metelkova (2026, 2027). Zgodovina Slovencev: s pravočasno in učinkovito promocijo razstave se hkrati gradi prepoznavnost muzejske lokacije na Metelkovi. Sodelovanje muzeja pri snovanju in produkciji dokumentarnih filmov (razpisi RTV in SFC: 30. obletnica odkritja neandertalčeve piščali, Zgodovina Slovencev). Zgodbe iz zakulisja (kaj se dogaja z muzejskimi predmeti, preden so postavljeni na ogled?): redno poročanje o konservatorsko-restavratorskih posegih v različnih fazah (zanimive zgodbe, podrobnosti iz zakulisja).

Medinstitucionalno sodelovanje

Skupno promoviranje medinstitucionalnih projektov; sodelovanje pri pripravi komunikacijskih načrtov; skupna vstopnica. Medinstitucionalno sodelovanje vzbudi večje zanimanje tudi pri novinarjih in urednikih.

Ukrepi: nadaljevanje dobrega sodelovanja s Prirodoslovnim muzejem Slovenije (v letu 2023 sta se NMS in PMS odlično povezala pri projektu Spomin Slovenije. Slovenska nacionalna lista UNESCO Spomin sveta, ki ima trajen učinek, saj gre za prvih deset enot, vpisanih na ta Unescov seznam).

Spletna stran

Muzejska spletna stran sodi med najpomembnejše gradnike javne podobe muzeja. Biti mora vsebinsko bogata in ažurirana, enostavna za navigacijo, enakovredno dostopna tudi ranljivim skupinam uporabnikov, oblikovno privlačna in sodobna. Izpolnjevati mora vse tehnološke zahteve za učinkovito spletno dostopnost domači in tuji javnosti. V tem petletnem obdobju jo bomo preselili na novo platformo, ki bo v še večji meri kot doslej zasledovala našete cilje in pomenila referenco v širši regiji. Dovršena in bogata predstavitev zakladov kulturne dediščine, ki jih hrani muzej, je pomemben motiv domačih in tujih spletnih uporabnikov, načrtovalcev zasebnih, turističnih, strokovnih in izobraževalnih poti, da bodo Narodni muzej Slovenije dodali med znamenitosti, ki si jih je nujno treba v živo ogledati. Še posebej pomembna je dobro pripravljena predstavitev znamenitih predmetov, podprta z dodatnimi vsebinami (filmi, animacijami, 3D modeli ...).

Družbena omrežja

Usmerjeno komuniciranje na družbenih omrežjih: vedno novi in inovativni pristopi (v naslednjih letih predvidoma še več animiranih in video vsebin, ki so zelo dobro sprejete). Hkratno in redno (skoraj na dnevni bazi) objavljanje na Facebooku in Instagramu. Najuspešnejši smo pri uporabnikih, starih med 25 in 45 let. Vsak dogodek, ki ga pripravimo v muzeju, najde mesto na naših socialnih omrežjih, posebna pozornost je namenjena večjim razstavnim projektom. Pomembno je, da publiko nagovarjamo pred razstavo, med razstavo in po njej; pa tudi da jo ažurno obveščamo o razstavnih projektih zunaj slovenskih meja. Največ odzivov na Facebooku in Instagramu dosegamo z objavami, ki sledilcem odstira pogled v zakulisje: kaj se dogaja v konservatorskih delavnicah, depoju, knjižnici in v fotografskem ateljeju. Zato bomo tovrstne objave še okrepili in vizualno nadgradili. V roku dveh let bomo vzpostavili rubriko na Facebooku in Instagramu: Zaposleni v muzeju odgovarjajo (na generično zastavljeno vprašanje), in sicer z namenom popularizacije muzejskega poklica (in vseh drugih služb; tudi študentov informatorjev, vodnikov ...).

Posredovanje zanimivih muzejskih vsebin – različna orodja, različni komunikacijski kanali

Priprava video vsebin, ki so lahko vključene v razstavni projekt, hkrati pa so napovednik razstave ali drugega muzejskega projekta; primerne so tudi za objavo na socialnih omrežjih, kanalu YouTube, spletni strani (tudi drugih sodelujočih institucij doma in v tujini). Profesionalno posneto gradivo lahko služi tudi kot dober arhiv za bodoče muzejske raziskovalce in kustose. Video vsebine pripravljamo skladno z načrtovanim letnim programom, v katerem je določeno, ali je ustrezno vključiti tudi video oz. multimedijske vsebine in za kakšen namen.

Zeleni ključ in grad Snežnik – popularizacija in promocija skozi trajnostni razvoj in zeleni turizem

Narodni muzej Slovenije bo leta 2024 pripravil dokumentacijo za pridobitev certifikata Zeleni ključ, krovne znamke Zelene sheme slovenskega turizma, ki združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji. Prijava na razpis MGTŠ za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo in naravne znamenitosti v turističnih destinacijah (za delno povračilo stroškov). Pridobitev znaka Zeleni ključ implementirati tudi v vizijo in poslanstvo gradu Snežnik (2024–2028), ki ga upravlja NMS.

Zaposleni in kadrovski načrt

NMS je osrednji muzej v državi, četudi tega še nima zapisanega na ravni zakona. V prid njegovi osrednjosti govori tudi število zaposlenih v njem, ki so pretežno visoko izobraženi, oblikuje jih visoka stopnja strokovnosti in zavezanost k upoštevanju etičnih načel muzejske stroke, strokovnih standardov in postopkov, enakopravni obravnavi in solidarnosti do sodelavcev in občinstev, nenehnemu učenju, rasti in premagovanju izzivov ter ne nazadnje zavezanost k ustvarjalnosti, razvijanju zamisli, učenju drug od drugega in aktivnemu povezovanju znotraj in zunaj muzejskega sektorja.

Število trenutno zaposlenih v NMS na delovnih mestih v skladu s kadrovskim načrtom je 57. NMS zaposluje tudi sodelavce in sodelavke, katerim dohodek zagotavlja bodisi iz lastnih sredstev bodisi z naslova stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti muzeja. NMS je namreč z Javno agencijo za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost sklenil za obdobje od 2022 do 2027 pogodbo o stabilnem financiranju. Znotraj raziskovalnih programov in raziskovalnih projektov tako v muzeju deluje kar 14 sodelavcev in sodelavk. Iz Strategije znanstvenoraziskovalnega dela v Narodnem muzeju Slovenije je razbrati prizadevanja k nadaljevanju tradicije znanstvenoraziskovalnega dela na področju materialne kulture slovenskega prostora.

Ob vsem tem pa Narodni muzej Slovenije stremi tudi k udejstvovanju v evropskih projektih, pri čemer je ravno leta 2024 steklo sodelovanje v okviru evropskega projekta Art Nouveau as a New EUtopia.

Tako kot vsaka skupnost tudi naša muzejska potrebuje nov zagon, ki se kaže v zaposlovanju mladega kadra, ki nadomešča upokojene sodelavce. Prednost ljudi, ki začenjajo svojo poklicno pot v muzeju, je neobremenjenost z morebitnimi preteklimi zgodbami. K ustvarjanju novih zgodb zrejo z optimizmom in zavedajoč se pomena sodelovanja v kolektivu. Ravno zato, ker so na začetku svoje kariere, premorejo svežino, po kateri hrepeni tudi NMS.

NMS se je v minulem obdobju odločil za reorganizacijo nekaterih delovnih mest v smeri, da je delovna mesta, vezana na nalogi čiščenja in varovanja, nadomestil z zunanji izvajalci. S tem pa je ta nezasedena delovna mesta zasedel z dodatnim strokovnim kadrom v posameznih matičnih strokovnih oddelkih.

Glede na kar velik finančni zalogaj, ki ga odštejemo za financiranje zunanjih izvajalcev storitev čiščenja in varovanja, bo muzej ob izteku pogodb z zunanjima izvajalcema za navedeni storitvi preučil finančne zmožnosti za to, da bi morda prešel na način zaposlitve kadra, kot so snažilke in varnostnik, zlasti za enoti muzeja na Muzejski ulici in na Metelkovi. V minulem obdobju so se namreč izkazale tudi slabe plati zunanjih izvajalcev. Ne le visok strošek, temveč pogosto pomanjkljivo nudenje navedenih storitev, zaradi česar morajo biti nekatere službe muzeja venomer na preži, ali je zadoščeno kriterijema kakovosti in varnosti, ki se pričakujeta pri ustanovi, kot je muzej.

V muzeju smo se odločili tudi za spremembe Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest in notranji organizaciji dela. Cilj je posodobiti uvodni vsebinski del pravilnika in povesod, kjer je to potrebno, prilagoditi opise nalog po posameznih delovnih mestih, ki bodo ustrezali dejanskim zadolžitvam in odgovornosti posameznega delovnega mesta. Obstoječa Sistemizacija je nujno potrebna prenove tudi zaradi uskladitve z veljavnimi predpisi, zlasti z veljavno Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti, ki je v letu 2023 delovna mesta uvrstila za en plačni razred višje.

Pri posodobitvi sistemizacije zasledujemo še en cilj, to je prilagoditi oz. vnesti v sistemizacijo delovna mesta, ki bodo sledila dejanskim potrebam muzeja. V muzeju se je na podlagi preteklih izkušenj pri pripravah in odpiranju tako stalnih kot občasnih razstav pokazala potreba po samostojnem in strokovno usposobljenem sodelavcu, ki bi bil v vlogi projektne vodje. Poglavitne zadolžitve tega delovnega mesta bi vključevale načrtovanje, spremljanje, nadziranje poteka vseh korakov, ki jih je treba izpeljati pred samim odprtjem razstave.

V preteklem letu se je muzej ob upokojitvi javne uslužbenke glavne računovodje soočil s pomanjkanjem kadra s področja računovodstva. Morebitni kandidati, ki bi izpolnjevali zahtevano izobrazbo, ne kažejo zainteresiranosti zaposliti se v muzeju predvsem zaradi nizke uvrstitve izhodiščnega plačnega razreda delovnega mesta računovodje. V muzeju je tako na delovnem mestu računovodje sodelavka zunanega izvajalca računovodskih storitev, s katerim je muzej sklenil pogodbo.

V sklopu Narodnega muzeja Slovenije je na področju svojega delovanja zelo aktivna Služba za premično dediščino in muzeje. Služba za premično dediščino predstavlja stičišče zamisli, sodelovanj in posvetovanj med izvajalci javnih služb za področje varstva premične kulturne dediščine.

Vse to so izzivi znotraj kadrovskega načrta, ki smo si jih zadali v prihodnjem obdobju.

Kazalniki uspešnosti razvoja zaposlenih so:

- Zaposleni znajo in si upajo naslavljeni svoje zamisli, izzive, s katerimi se soočajo, pripombe ter spodbude sproti, odprto, brez zadržkov in spoštljivo.
- Zaposleni poznajo svoje pravice in obveznosti iz delovnega razmerja in področne kolektivne pogodbe.
- Zaposleni so bogatejši za strokovna znanja s področja matičnih oddelkov, katerega del so, in za izkušnje, ki so jih pridobili v 4–5 letnem obdobju.

Zdravo delovno okolje, zdravje pri delu

Zdravje se odraža v našem življenju, zasebnem in profesionalnem. Zdravstveno stanje posameznika vpliva na vse zaposlene v določenem delovnem okolju. Prizadevanje za varovanje in okrepitev zdravja zaposlenih je pomembno, saj so zdravi delavci, ki delajo v varnem in spodbudnem delovnem okolju, produktivnejši, ustvarjalnejši in redkeje zamenjajo

delovno mesto. Naloga delodajalca je tudi izboljšanje organizacije dela in delovnega okolja, spodbujanje zaposlenih, da se udeležujejo dejavnosti za varovanje in utrjevanje zdravja, in omogočanje izbire zdravega načina življenja.

Poleg fizičnih dejavnikov, ki vplivajo na (ne)ustrezno delovno okolje, so tudi tako imenovani mobing in druge vrste trpinčenja na delovnem mestu. Naloga vodstva muzeja je, da trpinčenje na delovnem mestu prepozna in ustrezno ukrepa. Delavec (žrtev mobinga) je psihično in fizično izčrpan, večkrat zboli in njegova zmožnost za delo je zmanjšana. Dobrodošli so preventivni ukrepi v obliki promocije zdravja ter predavanj in delavnic o zdravem načinu življenja, medosebnih odnosih in učinkovitem reševanju sporov ter spodbujanje spoštljive medsebojne komunikacije. Ena od pomembnih prihodnjih nalog v muzeju je gotovo zagotavljanje čim bolj blagodejnega in navdihujočega delovnega okolja.

Ukrepi: pomoč psihologa, specialista za psihologijo dela.

Kazalniki uspeha: izboljšanje medsebojnih odnosov, zadovoljstvo na delovnem mestu.

Vzpostavitev varnih in zdravih delovnih pogojev

NMS bo v naslednjih dveh letih zaradi programa energetske sanacije zelo izboljšal delovne pogoje za zaposlene. Žal pa to ne velja za kletne prostore (Oddelek za konserviranje in restavriranje), kjer hranijo in uporabljajo kemikalije, ki so lahko zdravju škodljive ali vnetljive, poleg tega je v prostorih večje število električnih aparatov ter virov toplote (peči, grelne plošče itd.). Za zagotavljanje varnosti zaposlenih je nujno preprečiti izpostavljenost hlapnim kemikalijam oz. jo zmanjšati na najmanjšo možno mero.

Izvedba načrta za strojno prezračevanje je nujni prva prvi korak k zagotavljanju varnih in zdravju neškodljivih delovnih prostorov. Temu bi morala slediti temeljita prenova prostorov, ki bo upoštevala rezultate študije požarne varnosti, vzpostavila učinkovito prezračevanje prostorov za varno delo ter zagotavljala večjo energetsko učinkovitost prostorov.

Finančno poslovanje

Narodni muzej Slovenije pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti iz državnega proračuna, s prodajo blaga in storitev na trgu ter z donacijami, darili in iz drugih virov, med katerimi so tako sredstva ARIS kot evropska sredstva (EU projekti). Kot javni zavod namenja NMS presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje in razvoj svojih dejavnosti. O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog direktorja in po predhodnem mnenju sveta zavoda.

Obdobje od julija 2022 je bilo posvečeno sanaciji finančnega poslovanja, ki je bilo tako ob koncu leta 2021 kot v prvem polletju 2022 negativno. Zaznamovala ga je tudi sprememba zasedbe delovnega mesta glavnega računovodje, saj smo v celoti prešli na računalniško podprto računovodstvo, ki omogoča še večjo transparentnost poslovanja. Omogočene so torej sledljivost in analize finančnega stanja na posameznih projektih, pa tudi spremljanje prilivov in odhodkov iz lastnih in tržnih sredstev v realnem času. S tem se je ustvarila možnost načrtovanja sredstev za večje investicije v programe in opremo, namenjeno dobremu počutju obiskovalcev, pa tudi varnosti in zdravju pri delu zaposlenih.

NMS je zelo uspešen pri pridobivanju lastnih sredstev, ki izhajajo iz nabora dejavnosti, za katere je ustanovljen, prav tako pa se povečuje dotok sredstev iz tržne dejavnosti.

NMS zaenkrat nima službe ali zaposlenega, ki bi se profesionalno ukvarjal s trženjem, kar je gotovo ena od nalog osrednjega muzeja, ki poznavanje metod in sredstev posreduje tudi drugim muzejem in galerijam v RS. Z zaposlitvijo pomočnika direktorice za finance se bo NMS še bolj usmeril v pridobivanje sredstev na trgu, ki jih bo v celoti vračal v program in v prilagoditve, pomembne za izvajanje svoje osnovne dejavnosti.

Iskanje dodatnih finančnih virov

NMS mora okrepiti iskanje dodatnih finančnih virov za velike razstavne projekte (stalna razstava na Blejskem gradu, stalna razstava zgodovine slovenskega prostora), promocijo in popularizacijo muzejskih projektov (delno sponzorirane oglaševalske akcije: TAM-TAM, Europakat; v materialu ali sponzorskih sredstvih: za pripravo promocijskih filmov in drugega gradiva, ki je lahko vključeno tudi v samo razstavo).

Ukrepi: zaposlitev pomočnika direktorice za finance, ki bo skrbel tudi za trženje.

Kazalniki: povečanje sponzorskih sredstev za 10 % letno.

Investicije in investicijsko vzdrževanje

Smo v obdobju, ko smo priča odpiranju številnih novih muzejskih stavb v svetu po najnovejših in sodobnih standardih. A še tako sodobna muzejska stavba ne more nadomestiti čara in zgodovinskega duha, ki ga kot taka premore le zgodovinska stavba na današnji Muzejski ulici 1 v Ljubljani.

V sklopu bodočih načrtovanih investicij bo muzej skušal z dodeljenimi sredstvi ustanovitelja izpolniti čim več. Zagotovo pa ne bo zadoščalo naslanjati se le na dodeljena sredstva Ministrstva za kulturo, temveč z veliko mero skrbnosti in preudarnosti razporediti sredstva, ki jih muzej pridobi z opravljanjem javne službe in z opravljanjem spremljajočih dejavnosti.

Ukrepi: glavna stavba NMS: preureditev enega izmed prostorov v kleti stavbe v delavnico hišnika vzdrževalca; sprememba prostora po upokojitvi konservatorsko-restavratorskega tehnika v skladišče kemikalij in raznih materialov, pri čemer se novemu kandidatu za to delovno mesto uredi prostor v stavbi na Metelkovi; sprostitev kletnega hodnika predmetov, ki tja ne sodijo, s preselitvijo v depoje v Pivki; skrb za večjo protipožarno varnost z montažo ustreznih vrat med kletjo in sanitarnimi prostori za obiskovalce pri vratarnici; dodelati prostor v pritličju, kjer v muzeju hranimo razstavno opremo; prostor zaradi svoje višine omogoča postavitev etaže s stopnicami; na ta način se pridobi dodaten prostor za shranjevanje razstavne opreme ter opreme Službe za muzejsko pedagogiko in izobraževanje; odstranitev provizorične mize v prvem nadstropju, kjer razstavlja Prirodoslovni muzej Slovenije, saj je bila slednja postavljena v nasprotju s prvotno zarisanim načrtom, zlasti pa pri obiskovalcih ustvarja zmedo; opremiti stopnišče s senzorskimi lučmi; namestitev železne lestve za lažji dostop do strehe za izvedbo vzdrževalnih del.

Posebno pozornost želimo v kratkem nameniti vhodu v lapidarij na Muzejski ulici. Zdaj je na ploščadi pred lapidarijem dovoljeno parkiranje. Izrisana je idejna zasnova, po kateri bi ta prostor razbremenili motornih vozil, saj zakrivajo vhod v ta del muzeja in predstavljajo nevarnost, kadar muzej obišejo šolske skupine. Prostor bomo uredili tako, da bo prijazen vsem, tako obiskovalcem kot širši javnosti, ki se odloči za nekaj časa ustaviti se pred muzejem. V ta namen načrtujemo postavitev klopi in cvetličnih korit.

Že nekaj časa tečejo tudi prizadevanja, povezana z iskanjem načina, kako zagotoviti sredstva za postavitev še dveh manjkajočih alegorij ob vhodu v muzej na Muzejski ulici.

Srednjeročno v okolici muzeja načrtujemo vzpostaviti načrt zasaditve, kot so mu bili priča nekoč. Ob tem pa restavrirati obstoječo železno ograjo, ki fizično varuje in razmejuje javne površine od površin, ki sodijo k muzeju.

Pri investicijskem načrtovanju se ni pozabilo na zaposlene. Načrtuje se ureditev kolesarnice z nadstreškom minimalističnega videza zaradi zahtev iz naslova varstva kulturne dediščine, in sicer na strani službenega vhoda s Prešernove ceste. Kolesarnico bi zakrili z okrasnim grmičevjem. S slednjim bi zastrli tudi pogled na obstoječo zunanjo enoto klima naprave na strani ob Šubičevi cesti.

Stavba Narodnega muzeja Slovenije je uvrščena na seznam projektov za izvedbo energetske prenove stavb izjemnega upravnega ali družbenega pomena v okviru Načrta za okrevanje in odpornost, razvojnega področja »Zeleni prehod«, komponente 2: Trajnostna prenova stavb (C1 K2). Poleg stavbe NMS so zraven uvrščene še stavbe ZVKDS OE Kranj in OE Ljubljana ter SNG Maribor. Direktorji navedenih ustanov so začeli sodelovati pri izbiri inženirja, ki bo zadolžen za izvedbo postopka naročanja investicijske in projektne dokumentacije.

Energetska prenova bo skušala zajeti celotno sanacijo toplotnega ovoja, prenavo stavbnega pohištva, vpeljavo centralnega nadzornega sistema, ki bo omogočal spremljanje porabe energentov, posodobitev razsvetljave in sanacijo toplotne postaje z vgradnjo termostatskih ventilov ter posodobitev klimata. Poudarek je na skušala, saj smo priča nenehnemu dvigu cen v gradbenem sektorju, zaradi česar bomo morebiti primorani med predvidenimi deli postaviti prednostni seznam. Glede na to, da gre pri opisani investiciji za nepovratna sredstva, je njena realizacija zagotovo prioriteta.

Tudi za stavbo Narodnega muzeja Slovenije – Metelkova se zahteva nenehna skrb za vzdrževalna dela. Na začetku leta 2024 je bila opravljena predaja del iz naslova prenove oblog mansarde starejšega dela objekta in sanacije opleskov kovinske konstrukcije objekta. S tem ko se je ta prenova zaključila, je mogoče postaviti nove cilje na področju investicij.

Kompleks Metelkova je bil obnovljen in dograjen leta 2005. Zato so se sčasoma pokazale potrebe po različnih rednih in izrednih vzdrževalnih delih, ki jih muzej glede na večja ali manjša prejeta sredstva skuša izvesti. Še zdaleč pa ne zmanjka novih potreb in tako bi bilo med drugim treba: izvesti zamašitev požarnih prebojev v skladu s predpisi s HILTI maso; izvesti nakup in vgraditi naprave za vlaženje zraka za depoje, v katerih se hranijo slike, tekstil in pohištvo na severni strani depojev; posodobiti svetlobne elemente in popraviti vitrine za potrebe stalne razstave; opremiti sobo s strežniki za CNS s klimatsko napravo; izdelati projektno dokumentacijo za predelavo primarnega hladilnega kroga; posodobiti sistem tehničnega varovanja; vgraditi elektromagnetni ventil, krmiljen iz požarne centrale, na hidrantno omrežje v kleti; sistematično pristopiti k težavi zamakanja v depojih; vgraditi izolativne folije za zaščito muzealij pred sončnim sevanjem.

Posebno pozornost pa bo treba nameniti ploščadi na Metelkovi. Pogovori tečejo še z drugimi muzeji, s katerimi si delimo ploščad, to je s Slovenskim etnografskim muzejem, Muzejem sodobne umetnosti Metelkova in Slovensko kinoteko. Pod ploščadjo se namreč nahajajo depoji. V njih je že ves čas prisotna težava zamakanja zaradi pomanjkljive gradnje. Skupaj z Ministrstvom za kulturo bo treba zastaviti projekt celovite prenove.

Narodni muzej Slovenije upravlja grad Snežnik, za katerega skrbita dva zaposlena. Na njuno pobudo se pripravljajo izrisi preureditve tamkajšnje muzejske trgovine, tako da bo za obiskovalce zagotovljen prostor, kjer bodo imeli možnost počakati na začetek vodstva po gradu, kar bo velik doprinos zlasti v slabem vremenu. Tako kot vsak grad ima tudi grad Snežnik svoje specifične lastnosti, ki zahtevajo redna vzdrževalna dela, kot so redni pregledi dimnikov, kotlov, strehe. Trenutno so na gradu Snežnik mogoči le vodeni ogledi. V prihodnje si s postavitvijo sistema videonadzora nadejamo, da bo zagotovljen večji obisk, saj si bo obiskovalec lahko grad ogledal samostojno.

Kazalniki uspeha delovanja zavoda v letih 2024–2028

Stalne razstave

- Postavitev nove stalne razstave na Blejskem gradu
- Postavitev razstave o zgodovini slovenskega prostora

Občasne razstave

- ena velika lastna muzejska razstava s katalogom v atriju NMS (letno)
- eno gostovanje razstave NMS v tujini (v treh letih)
- vsaj ena velika medinstitucionalna razstava (v petih letih)
- vsaj ena razstava v sodelovanju z zamejskimi Slovenci (v treh letih)

Publicistična dejavnost – letno

- 1 letnik (2 zvezka) revije Argo
- 1 letnik/številka zbirke Katalogi in monografije
- 1 letnik/številka zbirke Situla
- 1 letnik/številka zbirke Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev

Delo z zbirkami

- opravljena selitev gradiva v depo v Pivki in ureditev depojskih prostorov v stavbi NMS – Metelkova
- povečanje deleža digitaliziranih predmetov za 10 % letno
- ocenjena vrednost vseh muzealij v zbirki NMS (v skladu z odločbo Računskega sodišča)

Konserviranje-restavriranje

- selitev vsaj ene od konservatorsko-restavratorskih delavnic v stavbo NMS – Metelkova
- sprememba namembnosti prostora obstoječe konservatorsko-restavratorske delavnice v glavni stavbi NMS

Raziskovalna dejavnost

- 2 raziskovalna programa, financirana s sredstvi ARIS v okviru koncesije za raziskovalno dejavnost
- vsaj en raziskovalni projekt v izvajanju letno

Mednarodno sodelovanje

- vsaj en EU projekt v izvajanju letno

Delo z obiskovalci

- prenova spletne strani
- povečanje obiska, tako fizičnega kot virtualnega, za 10 %

Investicije in investicijsko vzdrževanje

- uspešno dokončanje energetske sanacije
- postavitve preostalih dveh kopij alegorij pred glavnim vhodom
- sanacija ograje okoli stavbe na Muzejski
- ureditev pogojev za individualne ogledne na gradu Snežnik

Pridobivanje lastnih sredstev

- porast prihodkov iz tržne dejavnosti za 10 % letno po zaposlitvi pomočnika direktorice za finance
- ohranitev deleža vstopnine od obiska Blejskega gradu